

Positionspapper om Energi, klimat och miljö

Europaforum XII Norra Sverige Örnsköldsvik 7-8 maj, 2008

Energi- och klimatfrågan är i dag högt uppe på agendan såväl internationellt som nationellt och lokalt. Att begränsa klimatförändringen samtidigt som vi har en hållbar och trygg energiförsörjning är en av de stora utmaningarna. Världens energibehov ökar dramatiskt och därmed också behovet av att arbeta fram alternativ till nuvarande energikällor, samtidigt som vi måste satsa på energieffektivisering.

EU presenterade i januari 2008 ett energi- och klimatpaket som bland annat innebär:

- att EU:s koldioxidutsläpp ska minska med 20 procent fram till 2020
- att en femtedel av EU:s energi ska komma från förnybara källor år 2020
- att biodrivmedel ska stå för 10 procent av transportsektorns konsumtion senast 2020.

Den svenska regeringens mål för energipolitiken som sattes 2006 innebär:

- att både på kort och lång sikt trygga tillgången på el och annan energi på med omvärlden konkurrenskraftiga villkor.
- att energipolitiken skall skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ inverkan på hälsa, miljö och klimat.
- att underlätta omställningen till ett ekologiskt uthålligt samhälle. Härigenom främjas en god ekonomisk och social utveckling i hela Sverige.

Europaforum Norra Sverige anser att energi-, miljö- och klimatfrågorna inte kan separeras från varandra, utan måste samverka och ses som en helhet för att vi ska nå långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt. Frågorna kan inte heller lösas isolerat i Europa, utan måste också integreras i EU:s biståndspolitik. Klimat- och miljöfrågan måste hanteras parallellt med till exempel fattigdomsbekämpning och en hållbar livsmedelsförsörjning i 3:e världen.

Europaforum Norra Sverige:

- Välkomnar EU-kommissionens Energi- och klimatpaket och uppmanar EU att fortsätta sätta ut ambitiösa mål, då de fungerar som drivkraft för fortsatt forskning och utveckling, såväl för industrin som för medlemsstater och regioner.
- Uppmanar EU-parlamentet att acceptera de förslag som EU-kommissionen arbetat fram i energi och klimatpaket.
- Framhåller att Energi- och klimatpaketet inte enbart får bli en fråga för de centrala och befolkningstäta delarna av EU. Hållbarhetsaspekten är viktig också för de mer perifera regionerna inom unionen.
- Anser att norra Sverige har en enorm potential vad gäller produktion av förnybar energi, men bakomliggande infrastruktur/distributionskanaler måste förbättras för att effektivt kunna exportera energiöverskott från förnybar energi. Detta förhållande gäller även många andra regioner i Europa.

- Påminner om att Lissabonstrategin, som syftar till att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsekonomi, kompletterades med den så kallade Göteborgsstrategin från 2001. Denna lägger en miljödimension till Lissabonstrategin och befäster att utvecklingen måste vara hållbar. Dessutom tillkommer EU:s övergripande Hållbarhetsstrategi (SDS). Dessa bör ligga till grund i översynen av EU:s budget, inklusive jordbrukspolitiken (CAP) och sammanhållningspolitiken.
- Uppmanar EU att ta en ledande roll i arbetet med ett nytt internationellt protokoll att ta vid när Kyoto-protokollet avslutas år 2012, och att föregå med gott exempel i kampen mot klimatförändringar och för en hållbar energiförsörjning.
- Uppmärksammar satsningar på effektiva transportlösningar där järnvägen är en av förutsättningarna för att uppnå en effektiv energianvändning och "klimatsmart" infrastrukturpolitik.
- Anser att lagstiftning i vissa fall måste införas för att tydliggöra EU:s och nationernas viljeinriktning i energi-, klimat- och miljöfrågan.
- Uppmanar EU och den svenska regeringen att säkerställa att miljölagstiftning och mål inom energipolitiken inte motverkar varandra till nackdel för utveckling av förnybar energi.
- Uppmanar EU och den svenska regeringen att satsa resurser på forskning och utveckling, samt förbättra tillgängligheten till dessa. Genom satsningar inom FoU tar vi bland annat tillvara skogen som resurs vilket möjliggör tillväxt och samhällsutveckling samtidigt som klimatförändringar kan motverkas. Europaforum ser FoU som ett viktigt fokusområde som ger ett långsiktigt mervärde för hela den Europeiska Unionen.
- Vill stärka regionernas roll i arbetet med att uppfylla målet om tillväxt, välfärd och konkurrenskraft i Europa genom att tillföra regional kompetens och tekniska lösningar som skapar ett mervärde för Europa.
- Uppmuntrar småskaliga lösningar som säkerställer en lokal energiförsörjning i mindre regioner.
- Vill att energieffektivisering ska ses som en av de mest effektiva åtgärderna för att säkerställa en smidig övergång till förnybara energislag.
- Anmodar EU och den svenska regeringen att fortsätta utvecklingen av biodrivmedel för att minska klimatpåverkan, där målet är att nå en kommersiell produktion av den 2:a generationens biodrivmedel.
- Uppmärksammar att framtidens energilösningar lika mycket är en fråga om politik, där tillväxt, välfärd och solidaritet står i fokus, som en fråga om tekniska lösningar gällande megawatt och gigawatt.

I och med att de förnybara naturresurserna många gånger konkurrerar vad gäller användningsområden måste strategiskt förankrade val göras då tillgången på resurser är begränsade.

Norra Sverige ska utveckla de energislag där vi har bäst kompetens och komparativa fördelar i förhållande till andra regioner. Det gäller att ta tillvara de unika förutsättningar som regionen har. Det är då vi kan utveckla effektiva lösningar som inte bara tillgodoser norra Sveriges behov utan också kan exporteras och skapa tillväxt och välfärd för medborgarna.

Den kompetens och erfarenheter som finns i norra Sverige inom energi- och miljöområdena ska tillföras övriga Europa i syfte att uppfylla de gemensamma mål som antagits i såväl Lissabonstrategin som Göteborgsstrategin och manifesterats i EU:s energi och klimatpaket.

Nedanstående insatsområden prioriteras gemensamt i norra Sverige fram till 2020.

- Energieffektivisering
- Förnybara energikällor (vattenkraft, vindkraft, bioenergi), där vindkraften planeras att utökas från dagens 0,7 TWh till 30TWh år 2020 (förslag från energimyndigheten april 2008) varav 20 TWh på land och 10 TWh till havs. En stor andel av den landbaserade vindkraften kan lokaliseras till norra Sverige under förutsättning att överföringskapaciteten förbättras.
- Långsiktigt hållbara transporter där både transportmetoder och drivmedel utvecklas och miljöpåverkande transporter minimeras.
- Insatserna anpassas för att vi tar vår del för att uppfylla de nationella miljömålen

Positionspapperet enhälligt antaget vid Europaforum norra Sverige, Örnsköldsvik den 8 maj 2008.

Kent Ögren (s)
Glenn Nordlund (s)
Ewa-May Karlsson ©
Tomas Andersson ©
Jonny Lundin ©
Jens Nilsson (s)

Robert Forsberg (s)
Benny Eriksson (s)
Erik Bergkvist (s)
Mona-Lisa Norrman (v)
Britt Fäldt (v)
Harriet Classon (s)